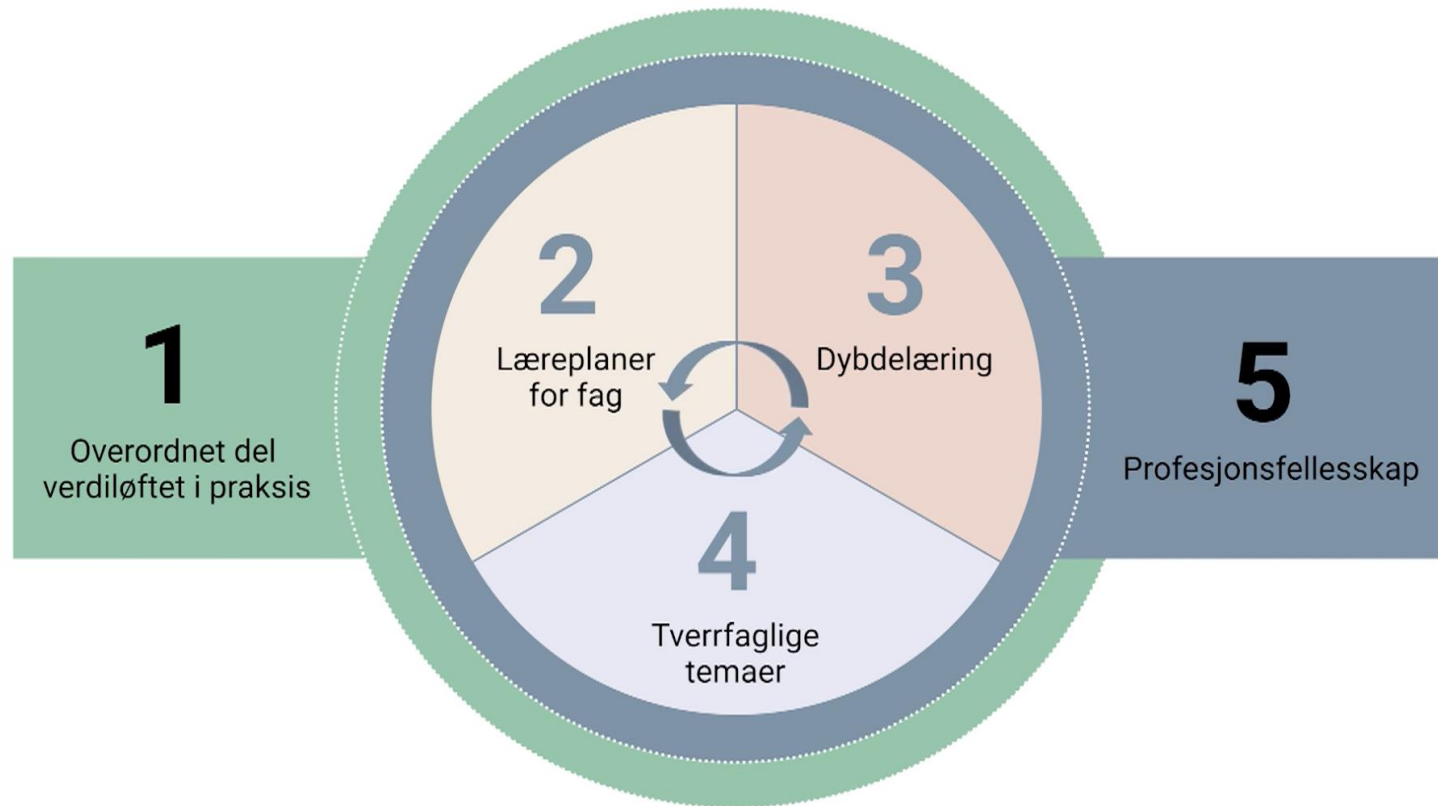

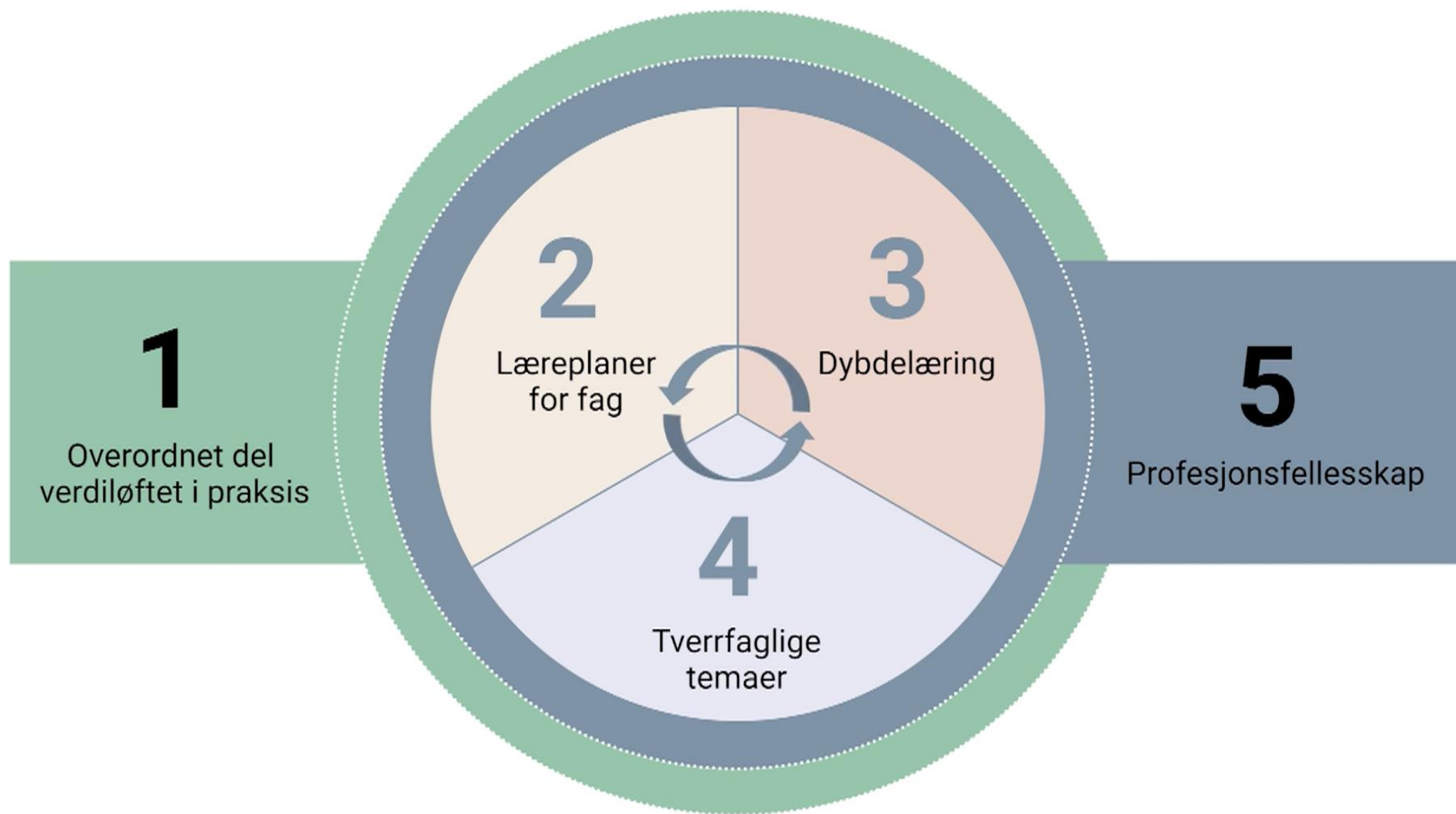
Kompetansepakken

Høgskolen i Innlandet

Hvor er vi i prosessen nå?

- Modul 1 ferdig pilotert
- Pilotering modul 2, 3 og 4
- 625 lærere
- 138 skoleledere/skoleeierrepresentanter/UH
- Modul 0 åpner 1. oktober på <https://kompetanse.udir.no/>

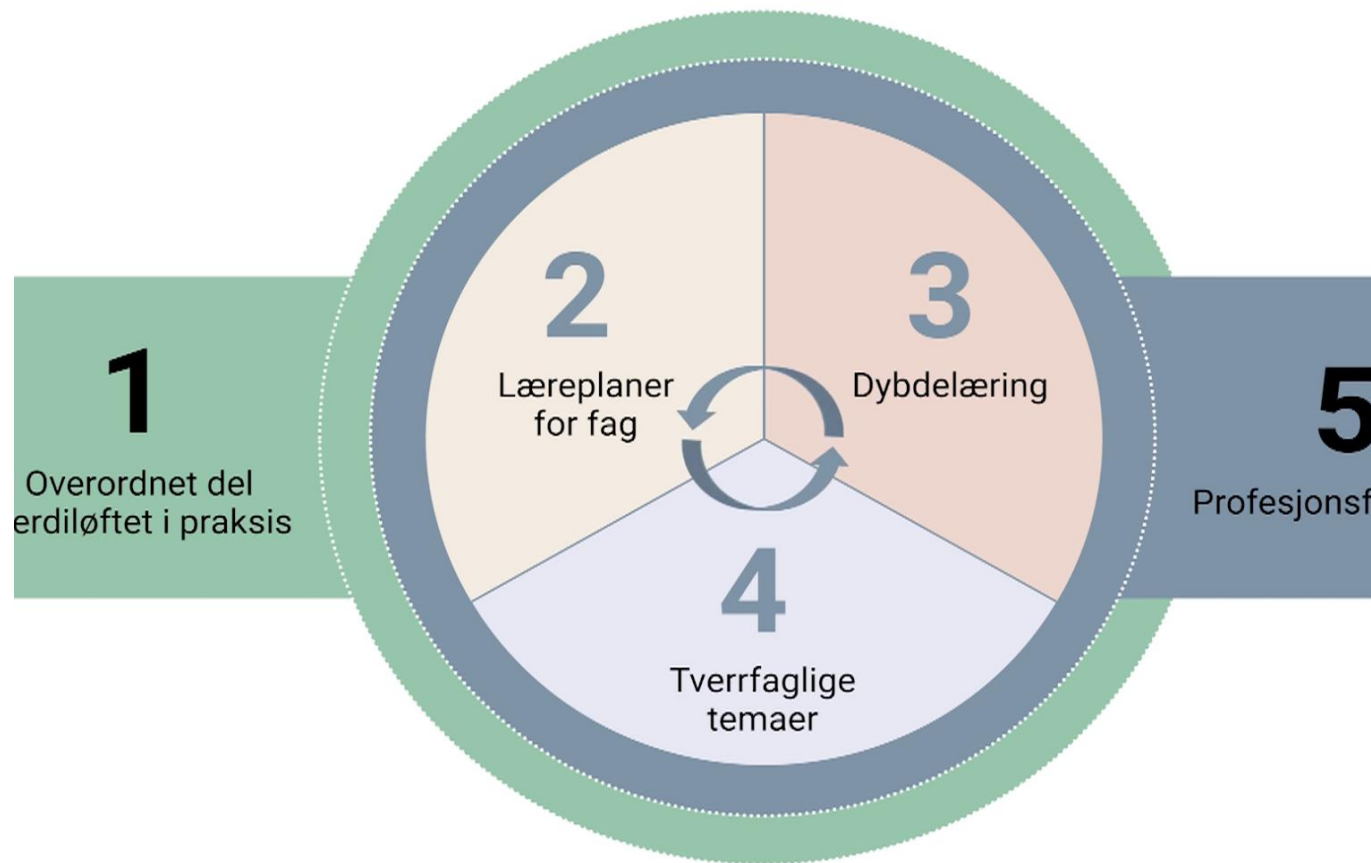

I filmen møtte du medlemmene i arbeidsgruppa for kompetansepakken, som alle jobber ved Senter for livslang læring ved Høgskolen i Innlandet (HiNN). Mange andre har bidratt i utviklingen av opplegget: Svein-Erik Andreassen og Torbjørn Lund fra UiT, Lise Vikan Sandvik fra NTNU, Claudia Lenz fra MF, Øystein Gilje, Marte Blikstad-Balas og Bjørn Bolstad fra UiO, Ingeborg Lunde Vestad og Ann Gustavsen fra HiNN. I tillegg har en rekke brukere, partene i strategien, Utdanningsdirektoratet og andre personer fra universiteter og høyskoler gitt innspill og bidrag underveis.

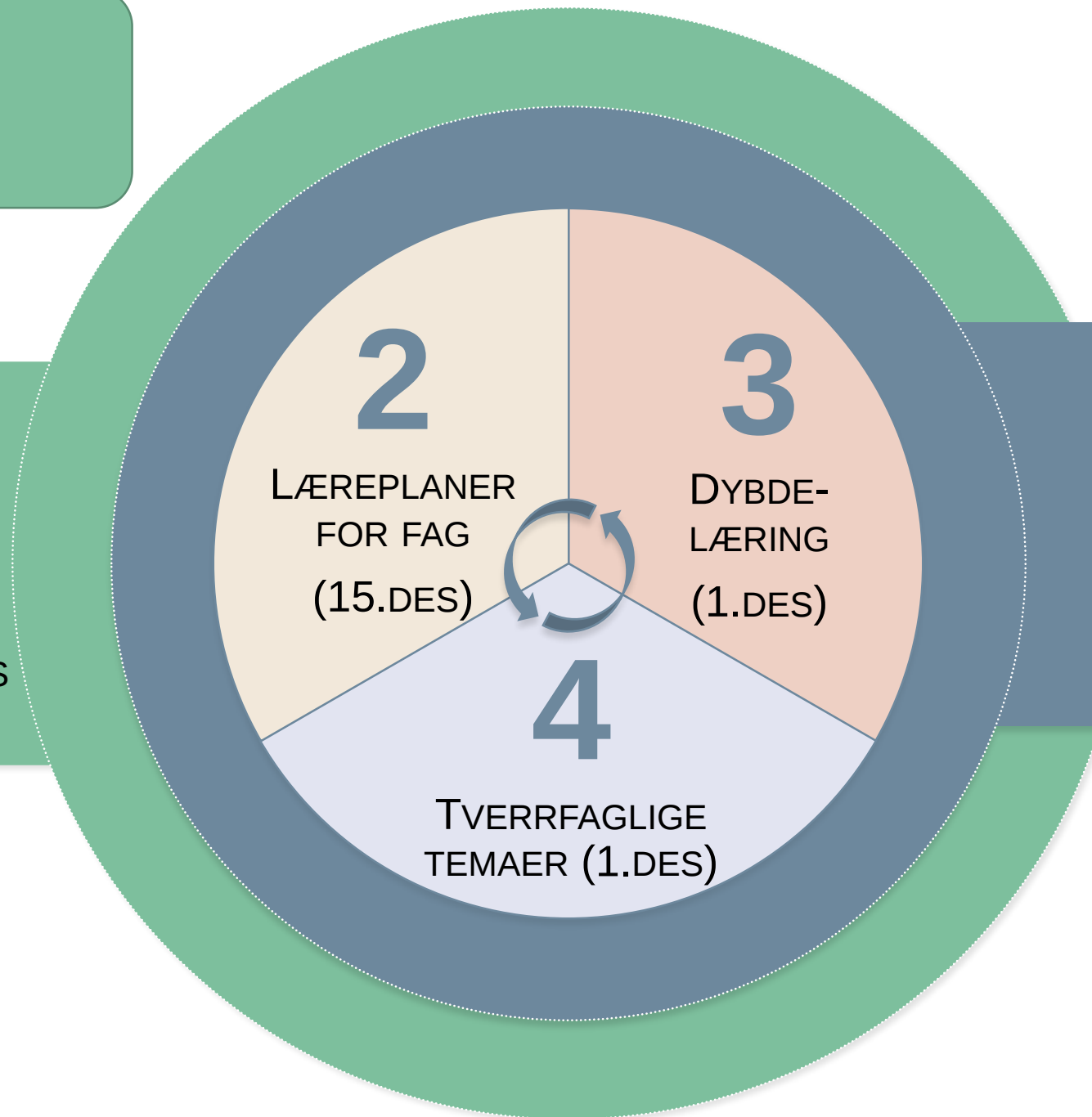
Innhold og prosess

- Kompetansepakken inneholder en rekke læringsressurser i form av videoer, refleksjonsoppgaver og diskusjoner, lesing av tekster og utprøving i praksis.
- Modul 1 må gjennomføres før man går videre. Rekkefølgen på modul 2, 3 og 4 bestemmer skolen selv og modul 5 tas til slutt.
- Det er estimert 6 måneder på gjennomføring dersom all individuell og kollektiv utviklingstid i denne perioden brukes til arbeid med kompetansepakken. Skolen må gjerne la arbeidet gå over lengre tid. Tidsangivelsene for de ulike modulene er minimumstid basert på 6 måneders gjennomføring
- Etter å ha arbeidet ferdig med kompetansepakken, er det også mulig å gå tilbake til ulike moduler for videre fordypning.

Modul 0
Introduksjon
Åpner 1. oktober

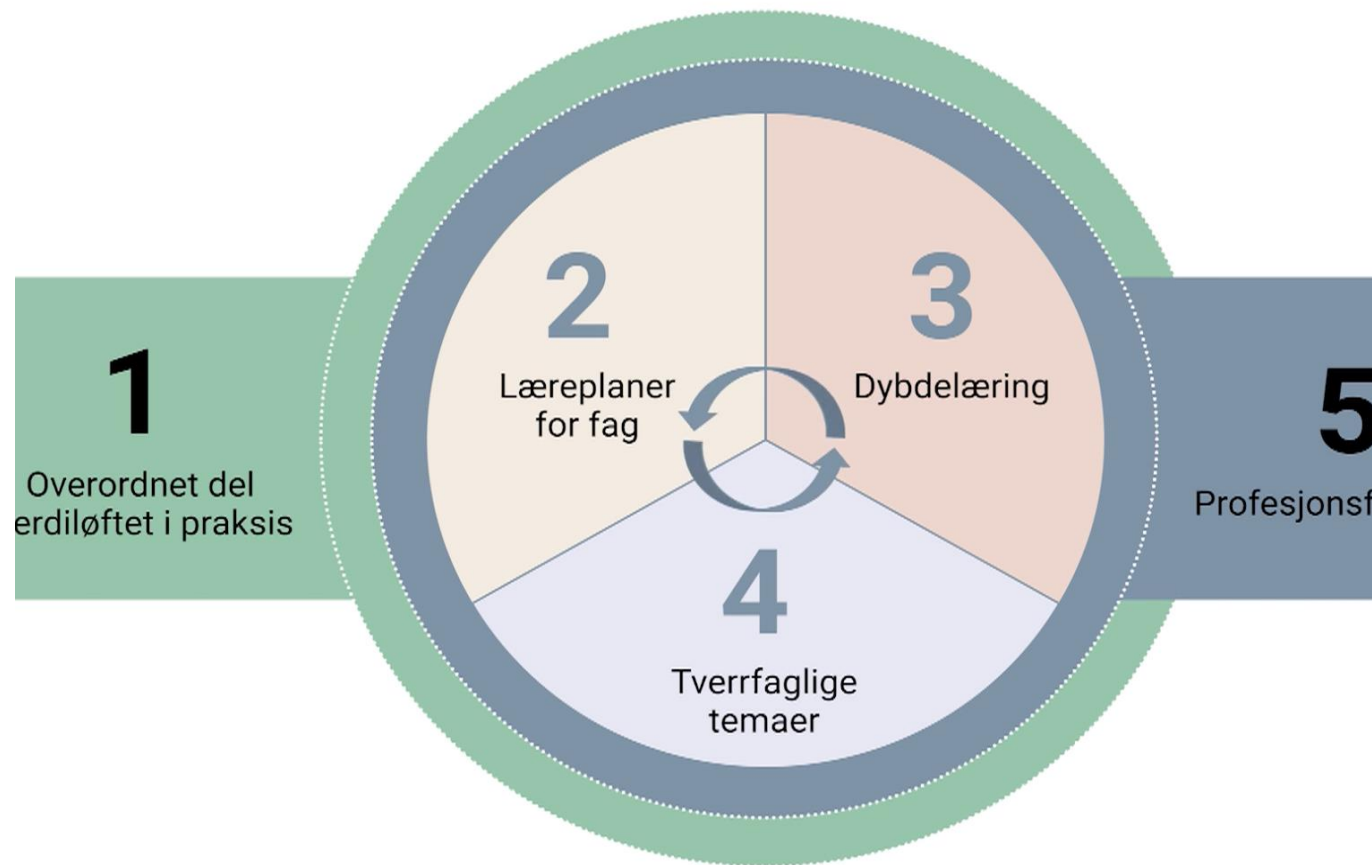
1
OVERORDNET DEL
VERDILØFTET I PRAKSIS
ÅPNER 1. NOV

5
PROFESJONS-
FELLESKAPET
(1.MARS)

Modul 0: Introduksjon

- **Tid:** 1-2 uker (3-4 uker for leder/eier)
- Modulen inneholder informasjon og støtte til oppstarten av kompetansepakken. I denne modulen er det også lagt inn ekstra støtte til skoleleder og skoleeier. Legg spesielt merke til at involvering av tillitsvalgte, det pedagogiske personalet på skolen og skoleeier er avgjørende for å lykkes med kompetansehevingen. Vi anbefaler også en oppstart der skolen gjør en kort analyse av dagens tilstand, reflekterer rundt ønsket tilstand (hvor er vi når vi er ferdig med kompetansepakken) og hvordan komme seg dit.

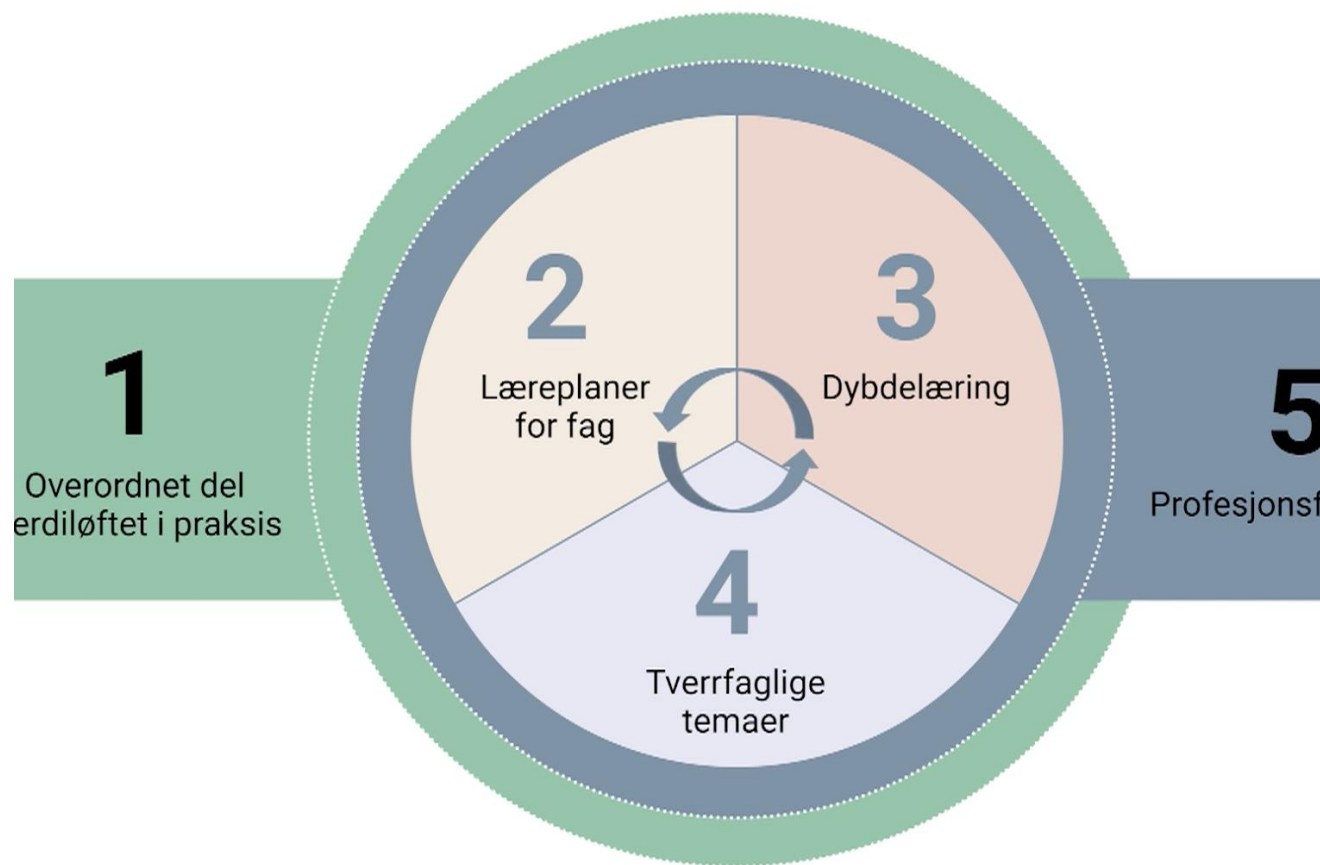
Modul 1

Tid: Minst 4-5 uker

Formålet med modulen er at profesjonsfellesskapet forstår verdigrunnsynet i Overordnet del på en slik måte at det preger planlegging og gjennomføring av opplæringen. Modulen er organisert i tre deler:

- Verdiløftet i praksis
- Hva er Overordnet del?
- Elevstemmer

Modul 1 må gjennomføres **før** modul 2-5, og den bør trekkes regelmessig fram under arbeidet i de andre modulene. Overordnet del er som tittelen tilsier; Overordnet. Den blir derfor en viktig forståelsesramme og "optikk" for arbeidet med de andre modulene i kompetansepakken.

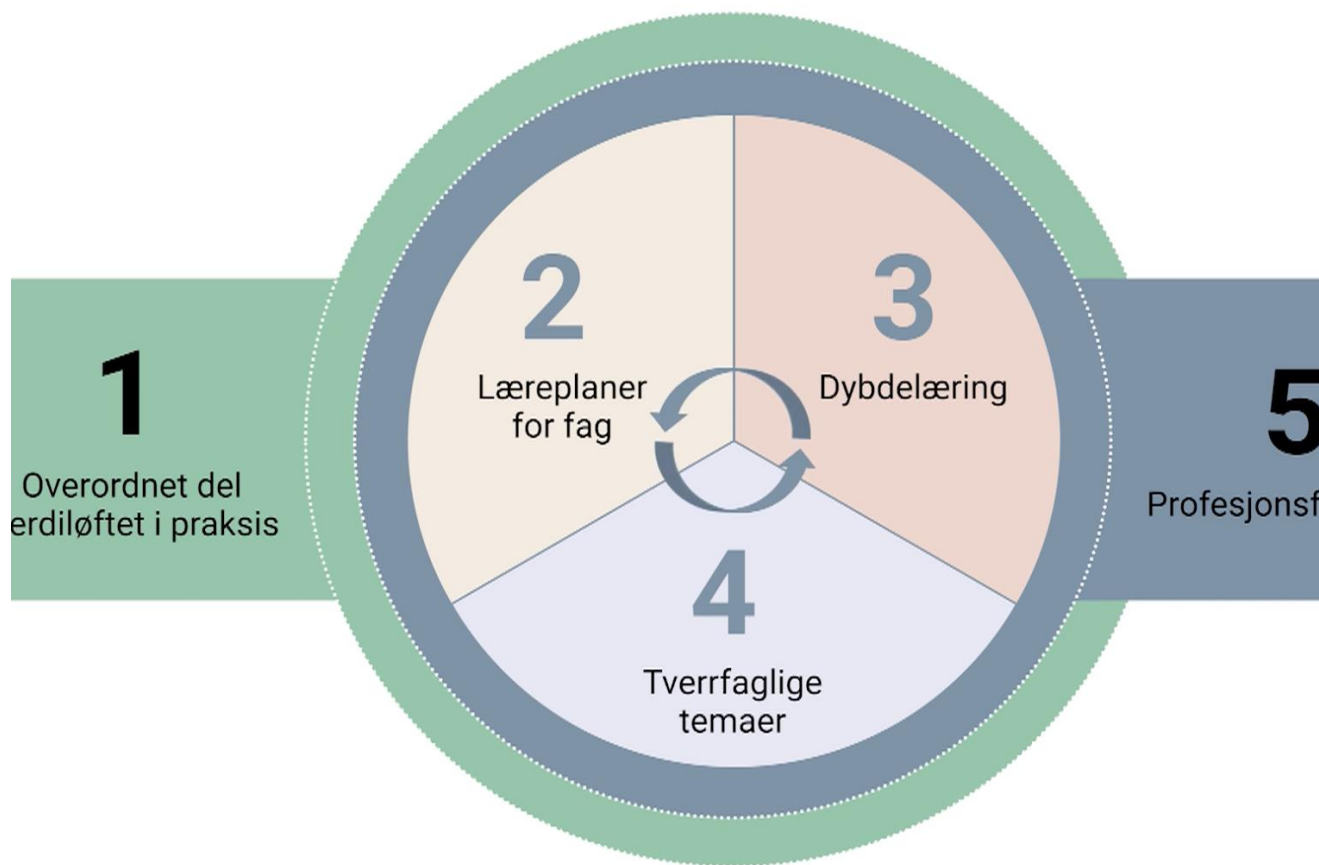
Et eksempel på en side i kompetansepakken

Se filmen med Marte Blikstad-Balas og ta notater underveis med tanke på hva du har blitt opptatt av i forhold til det doble verdisynet. Disse tar du med deg inn i fellesmøtet som er avsatt til å diskutere sammen med dine kolleger. Dere vil bli satt i grupper på tvers av trinn og fag fordi verdiene i læreplanen er fagovergripende og gjelder alle fag.

I denne filmen møter dere Marte Blikstad-Balas som vil dele sine refleksjoner rundt lærernes praksis når det kommer til verdiene i Overordnet del og hvordan elevene kan møte disse aktivt i opplæringen. Marte trekker frem noen perspektiver fra Overordnet del som hun mener det er svært viktig at dere diskuterer og finner løsninger på i deres profesjonsfelleskap. Marte jobber i dag som professor ved Universitetet i Oslo, samtidig er hun en aktiv samfunnsdebattant og har skrevet en rekke kronikker og deltatt i ulike debatter om skole og forskning.

Modul 2: Læreplaner for fag

Tid: minst 6-7 uker

"Sammen med kolleger tolker og anvender jeg læreplaner for fag på en måte som bidrar til relevant kompetansebygging for elevene, med støtte i fagets kjerneelementer og i tråd med grunnsyn i Overordnet del."

Fire hoveddeler:

- Læreplanstruktur
- Om faget
- Kompetansemål
- Vurdering

I modulen blir du utfordret til å utvikle en plan i ditt/dine fag. Dette fordrer både individuelt arbeid og arbeid i fagseksjoner/faggrupper.

Modul 3: Dybdelæring

Tid: Minst 4-5 uker

Formålet med modulen er å etablere en felles forståelse av begrepet dybdelæring og å bruke denne innsikten til å videreutvikle en praksis med læringsprosesser som legger til rette for dypere læring. Modulen er organisert i tre deler:

- Dybdelæring - definisjon og bakgrunn
- Å lære å lære - for livet
- Vurdering som støtter dybdelæring

For hver del legges det opp til minst ett fellesmøte, og dette bør organiseres på tvers av fag, trinn eller team. Skolens ledelse blir utfordret til å få fram refleksjoner og forståelser fra disse møtene for hele profesjonsfellesskapet, slik at skolen får utviklet en felles forståelse av hva dybdelæring er og hvilke implikasjoner dette får for undervisningspraksis.

Modul 4: Tverrfaglige tema i Overordnet del

Tid: Minst 4-5 uker

Formålet med denne modulen er å støtte profesjonsfelleskap i å forstå bakgrunn og intensjon for de tverrfaglige temaene slik at opplæringen gir elevene kompetanse til å ta ansvarlige og bevisste valg. På samme måte som modul 1 og 3 legges det opp til arbeid i profesjonsfellesskap (fellesmøter) på tvers av fag, trinn og team. Møtene legges til de ulike hoveddelene av modulen:

- Hvorfor er de tre tverrfaglige temaene en del av Fagfornyelsen?
- Hvordan svarer de ulike temaene på de store samfunnsutfordringene?
- Hvordan kan arbeid med de tre tverrfaglige temaene videreutvikle elevens kompetanse?

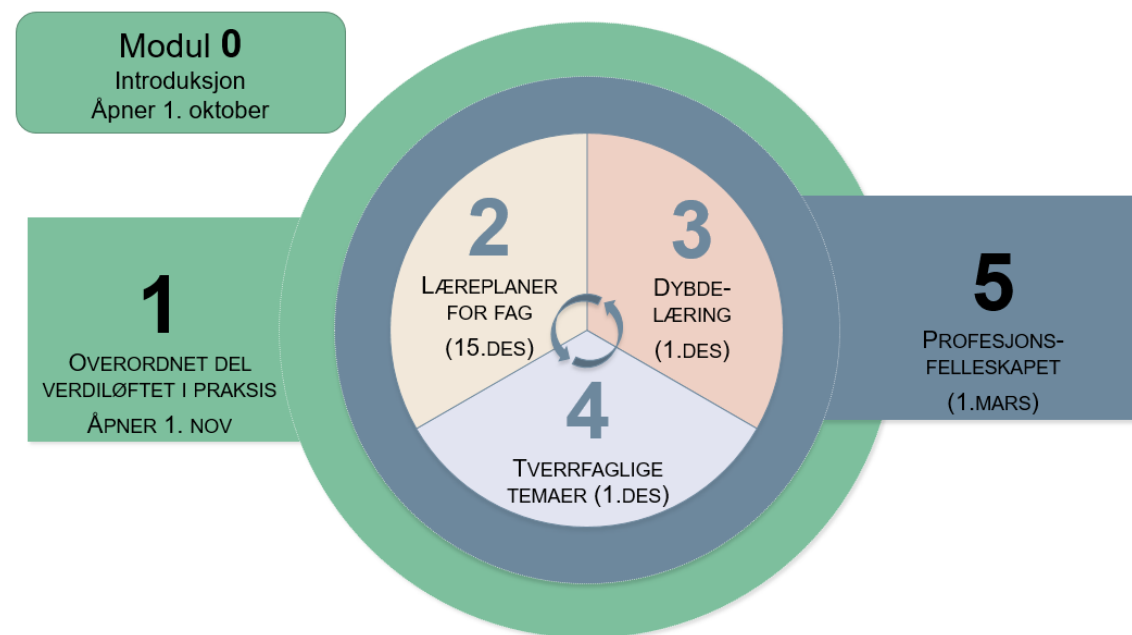
Modul 5: Profesjonsfellesskap og veien videre

Tid: Minst 4-5 uker

Formålet med denne modulen er å videreutvikle profesjonsfellesskap og bidra til fortsatt arbeid med utvikling av en bærekraftig læreplankompetanse. Modulen er delt i fire deler:

- Hvor skal vi (1-2 år fram i tid)?
- Hva er status nå i slutfasen av kompetansepakken?
- Hvordan vi kan bruke profesjonsfellesskap for å drive det videre arbeidet framover?
- Metodisk støtte og innspill til veien videre

Modulen åpner i mars 2020.

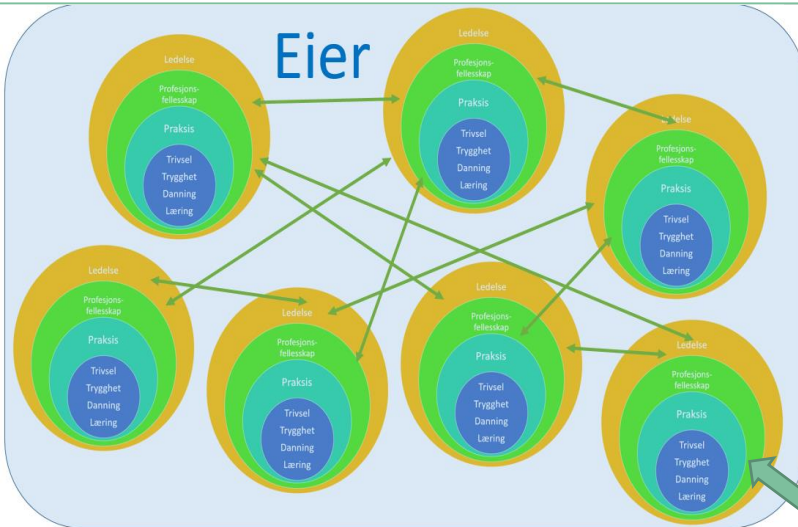
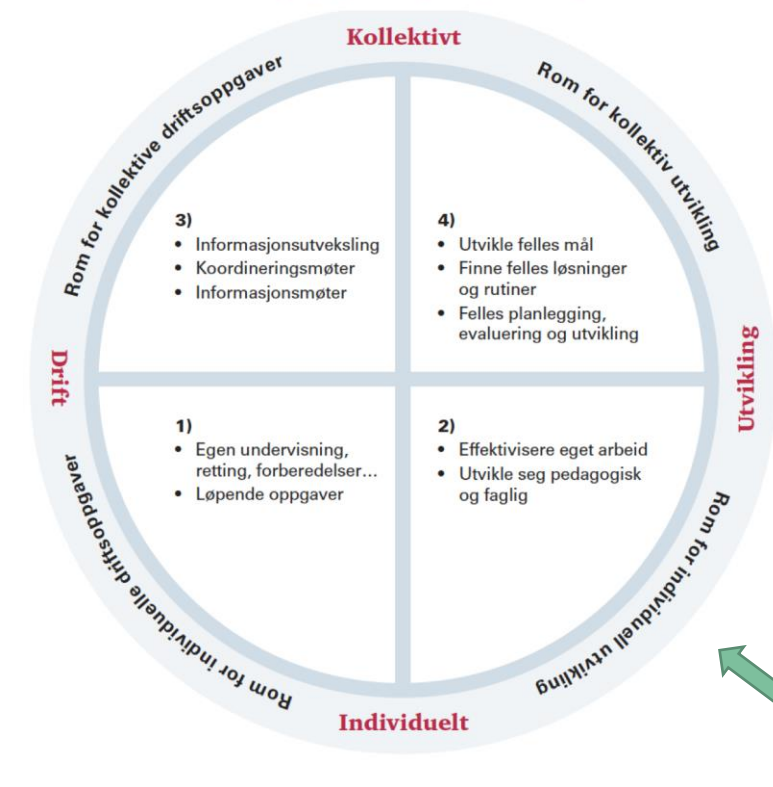

Lederstøtte til modul 1-5

I hver enkelt modul har vi laget en egen ressurs som skal støtte deg som skoleleder eller skoleeier i arbeidet med kompetansepakken. Modulene vil i gjennomsnitt ha en varighet på 4-6 uker med en tidsramme på 8-10 timer. Modulene består av videoer, lydfiler, tekster, diskusjonsoppgaver og øvelser som det kan arbeides med både individuelt og kollektivt. Det er meningen at modulene skal ledes og tilpasses på den enkelte skole, og for å hjelpe til med dette arbeidet, vil vi derfor gi noen korte tips og råd som kan være nyttige for deg og din skole. Disse kan bestå av blant annet:

- Synliggjøring av sammenhenger mellom ulike oppgaver og ressurser
- Metodiske grep og tidsbruk
- Markering av oppgaver som kan være ekstra utfordrende
- Forslag til gruppesammensetting
- Alternative måter å arbeide med oppgavene på
- Anbefalt tilleggslitteratur for videre fordypning

▼ For leder/eier:

0.6 Støtteressurs for leder/eier

0.7 Ledelse av profesjonsfellesskap (video)

0.8 Skolebasert kompetanseutvikling

0.9 Profesjonsutvikling gjennom samarbeid (aktivitet)

0.10 Lærende møter (video)

0.11 Lederstøtte i modulene og til introduksjonsmodulen

0.12 Desentralisert kompetanseutvikling

- Hva er egentlig skolebasert kompetanseutvikling?
- Involvering av ansatte, tillitsvalgte og samarbeid med skoleeier
- Skoleeiers rolle for støtte og oppfølging
- Arenaer for læring og kompetanseutvikling
- Forventninger og ansvar

0.12 Desentralisert kompetanseutvikling

For leder og eier

Kompetansepakken om fagfornyelsen er bygget opp slik at den enkelte skole, med skoleledelsen i spissen, kan skreddersy de foreslåtte prosessene til sin egen kultur, kompetansetilstand og organisering. Samtidig vet vi at de interne utviklingsprosessene har enda bedre forutsetninger for å lykkes dersom man har sparringspartnere utenfra. Kommuner og fylkeskommuner, evnt i samarbeid med nabokommuner, bør derfor legge til rette for at skolelederne kan møtes og drøfte arbeidet med kompetansepakken. I disse nettverkene vil det være aktuelt å benytte kompetanse fra høyskoler og universiteter.

Etter to års innfasing av desentralisert kompetanseutviklingsmodell, samarbeider nå de fleste kommuner om skolebasert kompetanseutvikling med en høyskole eller et universitet i egen region. I tillegg til å bidra i ledernetverk, kan høyskoler og universiteter også fungere som sparringspartner for enkeltskoler i arbeidet med kompetansepakken.

Det er arrangert flere samlinger om kompetansepakken for lærerutdanningsmiljøene, og mange har fulgt og bidratt i utviklingen av materialet. Dere kan derfor forvente at kompetansemiljøet dere samarbeider med har innsikt i kompetansepakken, og at de kan bidra til å øke kvaliteten i det skolebaserte arbeidet på ulike måter.

[Her kan du lese mer om desentralisert kompetanseutvikling \(Udir\).](#) ↗

Tips

Hvis du er usikker på hvilke høyskoler eller universitet som er koblet opp mot din kommune eller region i ordningen, ta kontakt med lokal skoleeier for avklaring.

0.13

Oppgave

Rektor (sammen med ledergruppen) skal lage en kort beskrivelse av hvordan dere planlegger arbeidet med kompetansepakken. Teksten publiseres deretter i diskusjonsforumet under.

Beskrivelsen må gjerne inneholde følgende punkter:

- Skolenavn og skoleslag
- Tidspunkt for oppstart
- Forventet gjennomføringstid
- Hvordan involvere skoleeier, tillitsvalgte og det øvrige personalet?
- Hvilke arenaer for læring har dere og hvordan skal disse brukes?
- Hvordan vil du som leder følge opp arbeidet med kompetansepakken?
- Hvilke forventninger har du til profesjonsfelleskapene på din skole?
- Hvilke forventninger har du til skoleeier (for støtte og oppfølging)?
- Skal skolen din samarbeide med andre skoler i kommunen/fylket og evt. hvordan?
- Er det planlagt bruk av desentralisert kompetanseutvikling som støtte i arbeidet med kompetansepakken?

UH-støtte i arbeid med kompetansepakken - form

- Veiledning på den enkelte skole?
 - Ledelse
 - Hele personalet
 - Team
- Ledernetverk på tvers av skoler?
 - Støtte til å sette seg inn i modulene
 - Krav til neste samling (øker trøkk)
 - Deling gjør oss klokere
- Fagnettverk?
- Veilede skoleeier?
- Andre tiltak?

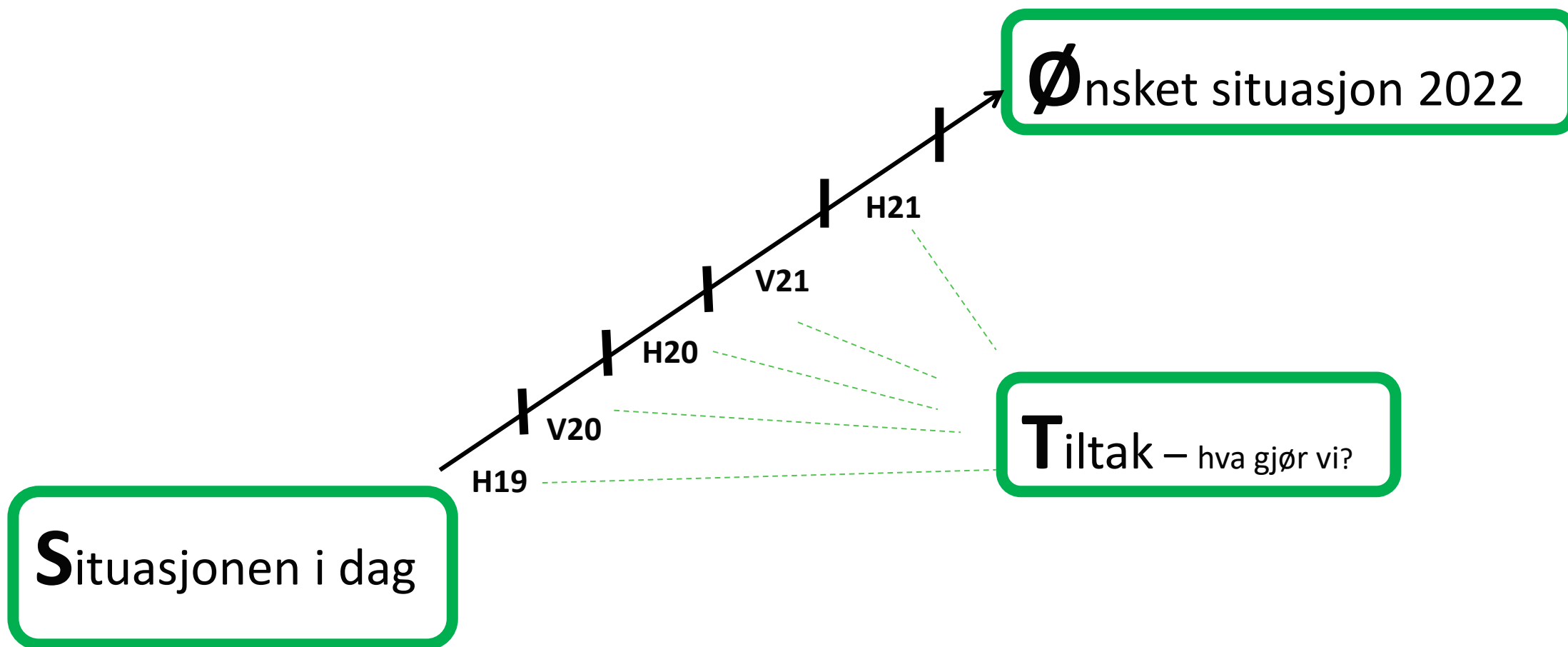

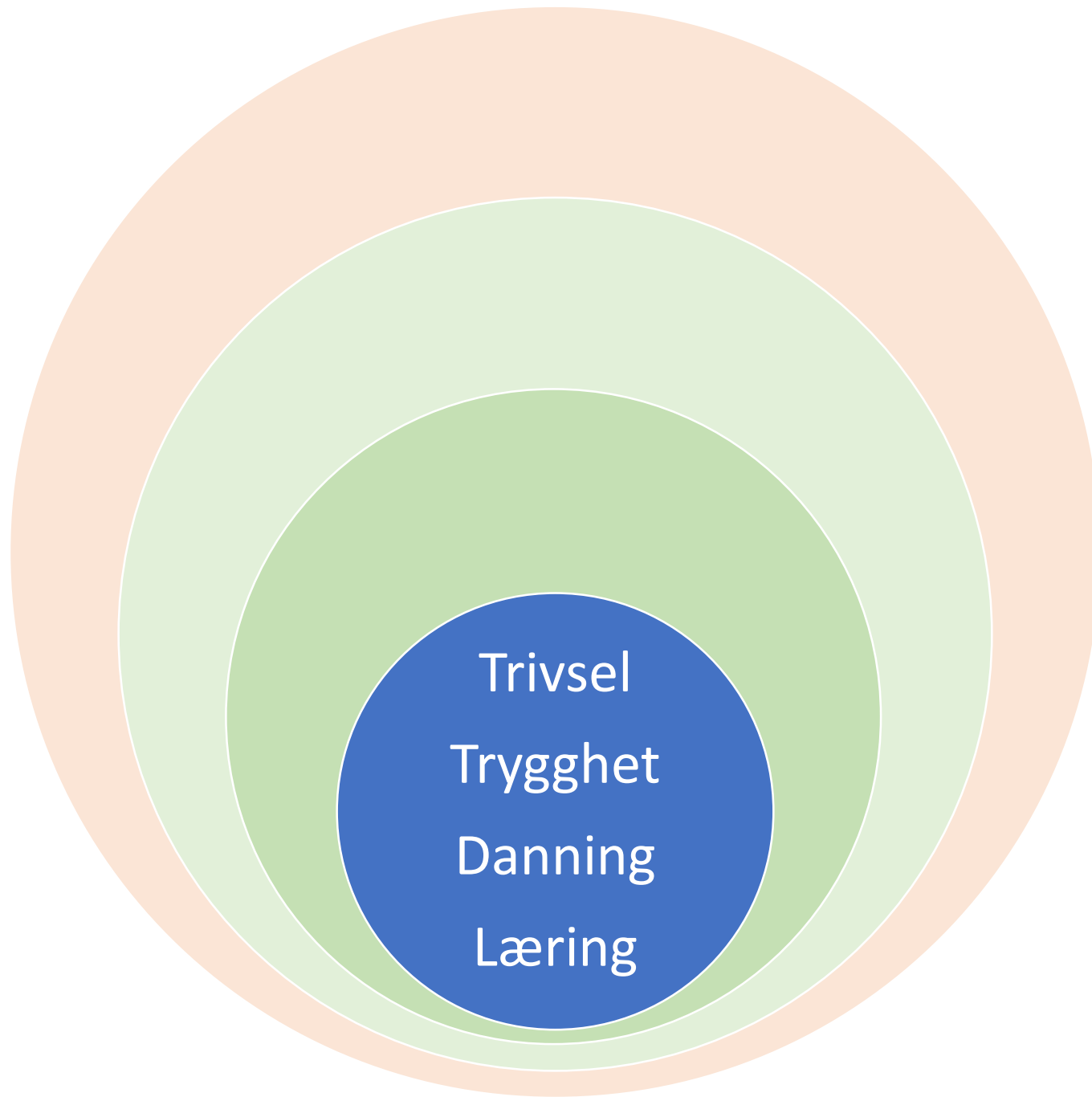
UH-bidrag i arbeid med kompetansepakken – innhold?

- Målorientering (balansen mellom gjøring og læring)
- God samhandling (lærende møter)
- Praksisnærhet (aksjonslæring/lesson study o.l.)
- 2. ordenslæring / dobbeltkretslæring
- Unngå snever lesing av kompetansemål
- Metaperspektiv og fokus på det viktigste
- Bærekraft i forbedringene
- God nok forståelse for overordnet mål
 - Hva innebærer det å *bruke læreplanene på en måte som er optimal for elevenes læring?*
 - Hva indikerer **kvalitet** her?

SØT-modellen

Lærere og ledere tolker, forstår og bruker læreplanverket på en måte som er optimal for elevenes opplæring

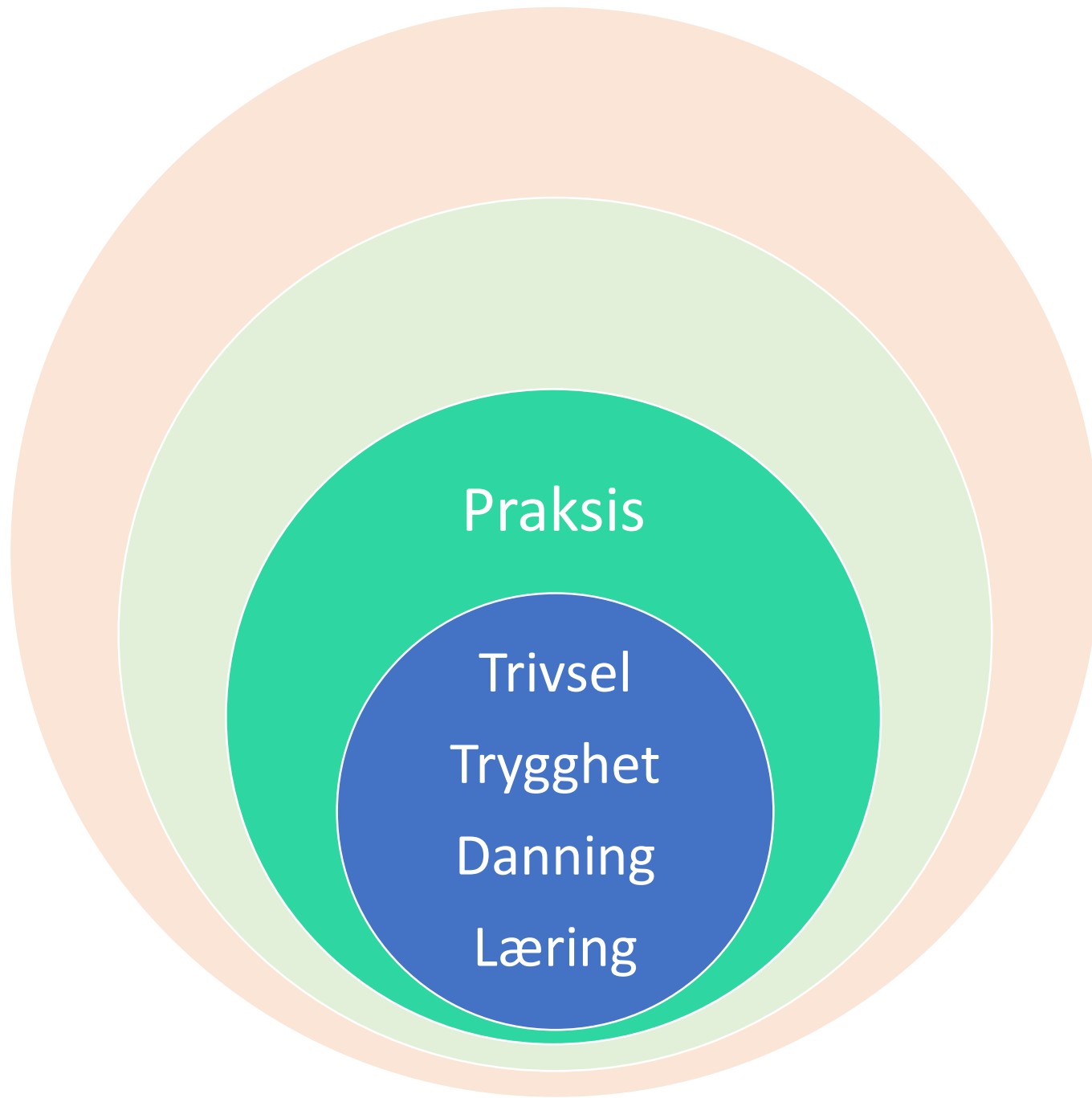

Resultatkvalitet

- Opplæringen skal gi et godt utgangspunkt for deltakelse på alle områder innenfor utdanning, arbeids- og samfunnsliv.
- Opplæringen skal gi elevene et godt grunnlag for å forstå seg selv, andre og verden, og for å gjøre gode valg i livet.
- Grunnopplæringen er en viktig del av en livslang dannelsprosess som har enkeltmenneskets frihet, selvstendighet, ansvarlighet og medmenneskelighet som mål.

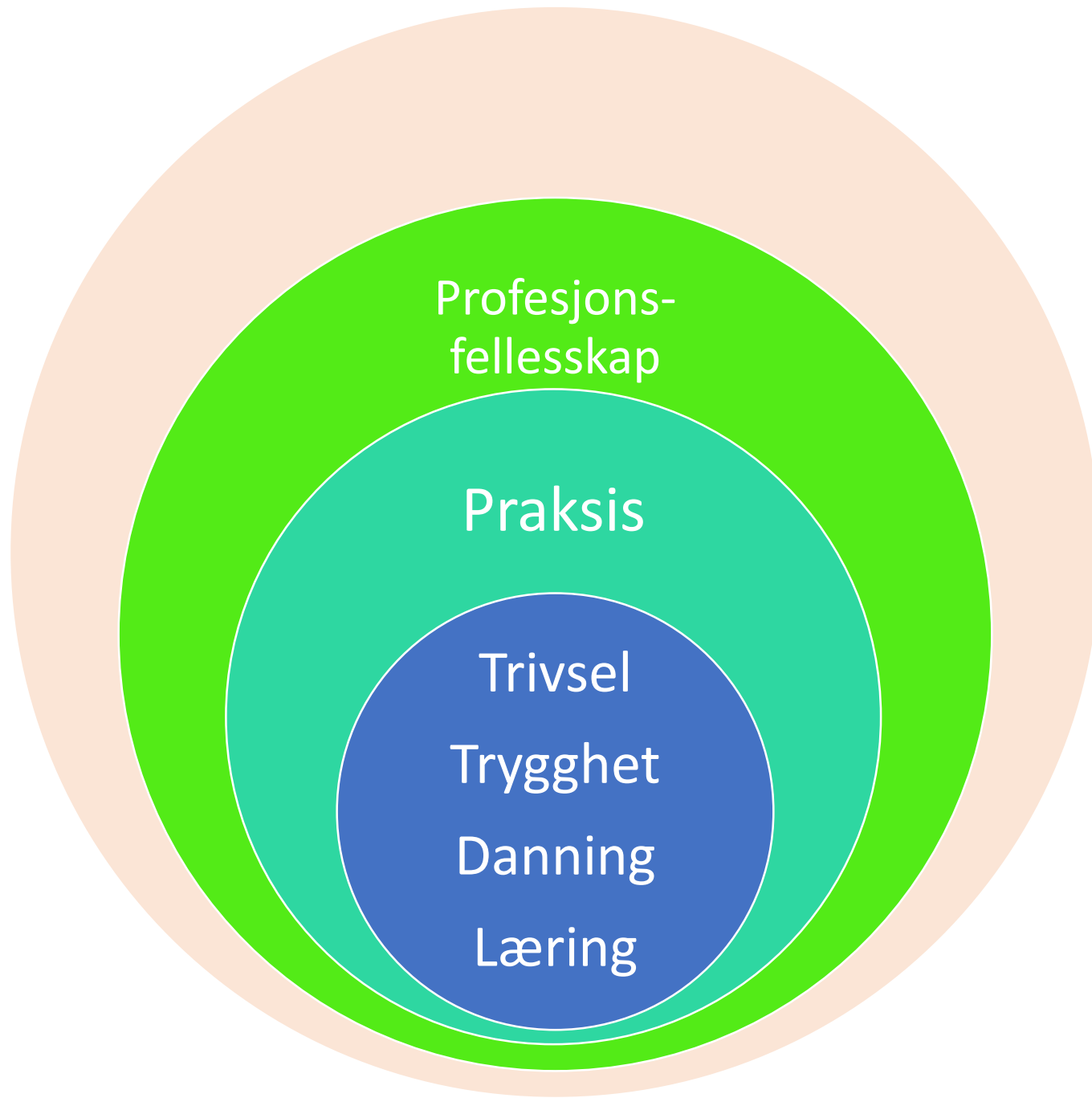
(OD kap 2)

Prosesskvalitet

1. elever og lærere er orientert mot mål og progresjon i læringen
2. undervisningen er tilpasset elevenes ulike forkunnskaper og erfaringer
3. elevene får utfordringer som gjør at de strekker seg
4. elevene deltar aktivt i og forstår læringsprosesser
5. elevene deltar i kommunikasjon og samarbeid
6. læringsmiljøet tar hensyn til elevenes relasjoner, motivasjon og følelser
7. elevene får utvikle dybdeforståelse og får hjelp til å forstå sammenhenger

[NOU 2014: 7 Elevenes læring i fremtidens skole](#)

Kulturkvalitet

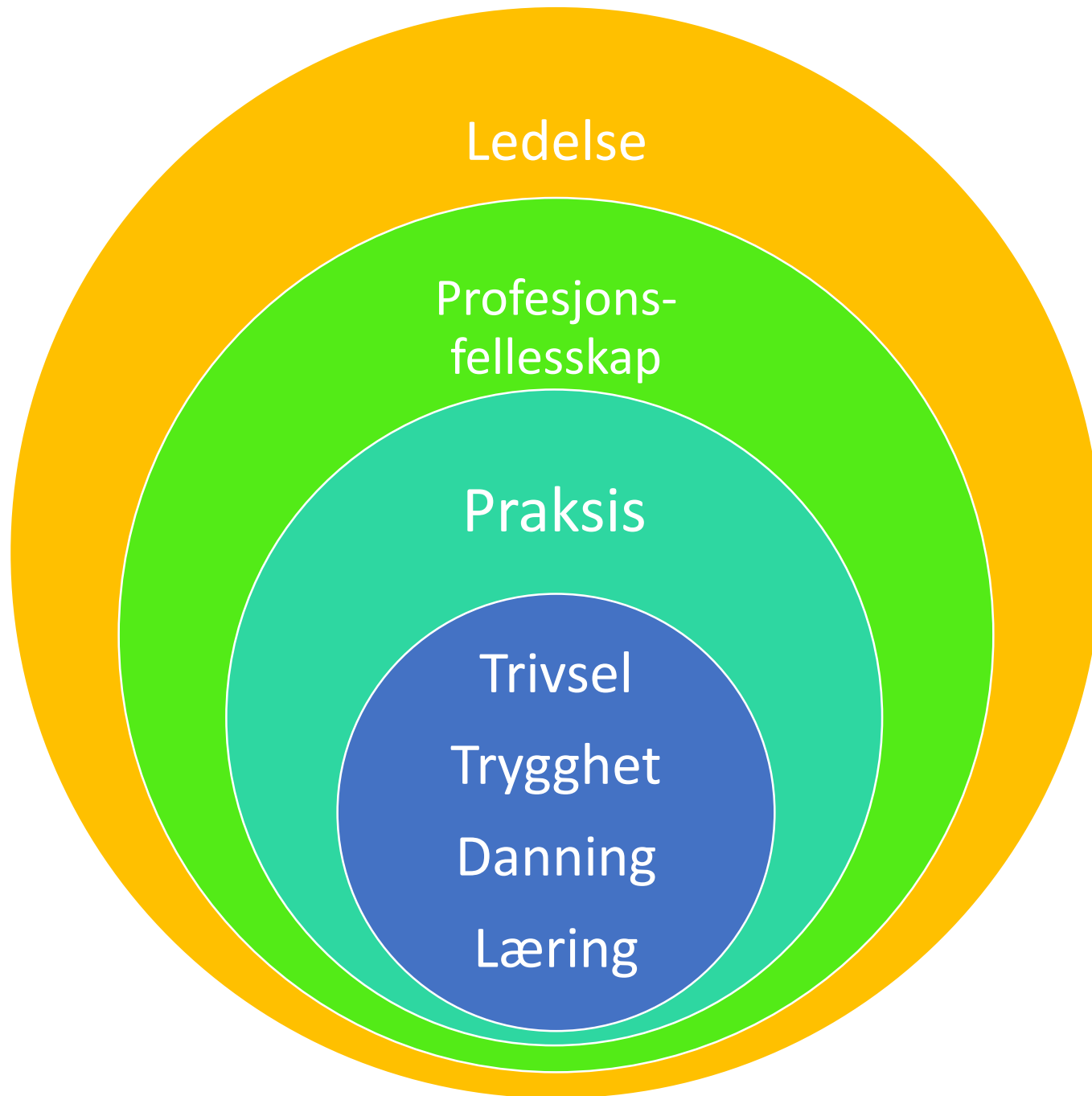
- Lærere som i fellesskap reflekterer over og vurderer planlegging og gjennomføring av undervisningen, utvikler en rikere forståelse av god pedagogisk praksis.
- Lærere og ledere utvikler faglig, pedagogisk, didaktisk og fagdidaktisk dømmekraft i dialog og samhandling med kolleger.
- God skoleutvikling krever rom for å stille spørsmål og lete etter svar og et profesjonsfellesskap som er opptatt av *hvordan skolens praksis bidrar til elevenes læring*.

Å lede i fremtidens skole

PUBLISERT 10.01.2018 — BEDRE SKOLE

Marit Aas **Jan Merok Paulsen**

Skolens kjernevirksomhet er løst koblet til skolens formelle ledelsesstruktur. Det gjør at den skiller seg fra organisasjoner som i større grad kan styres gjennom relativt klare mål, forutsigbare prosedyrer og mer entydige forhold mellom årsak og virkning. Dermed blir også lederrollen ulik den man finner i de fleste andre organisasjoner.

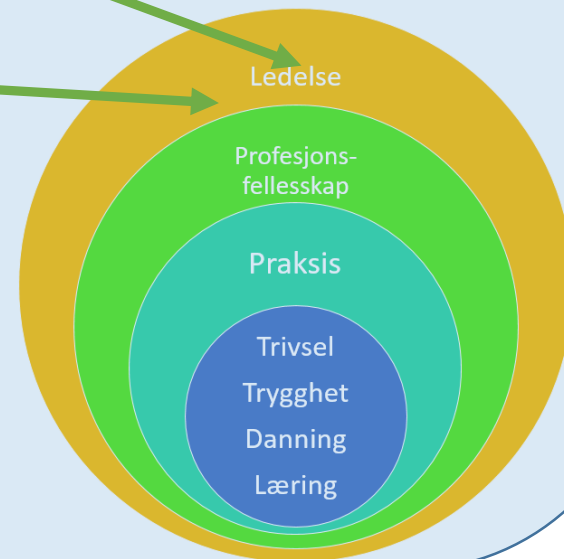
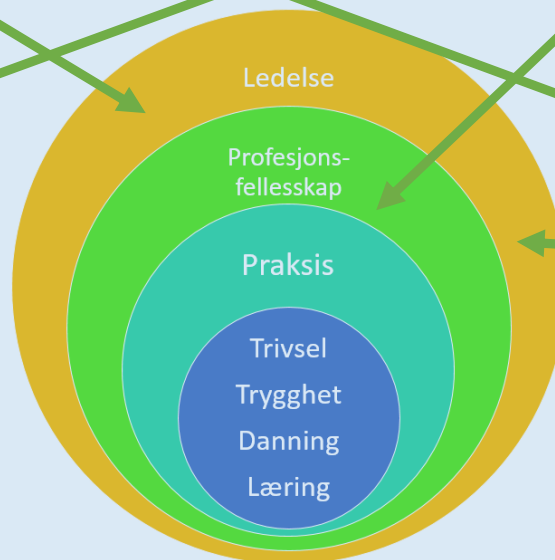
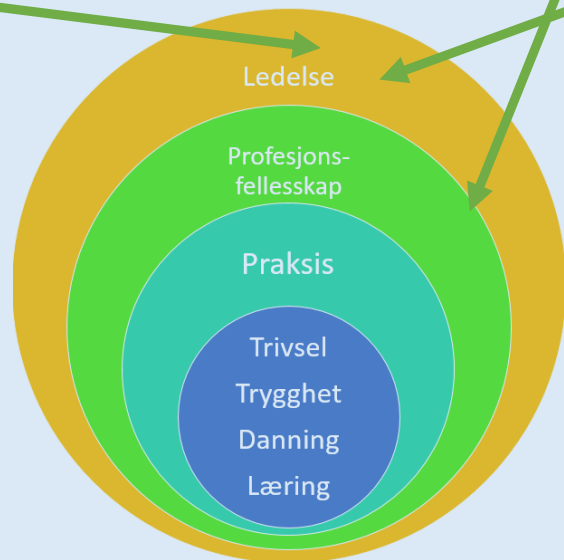
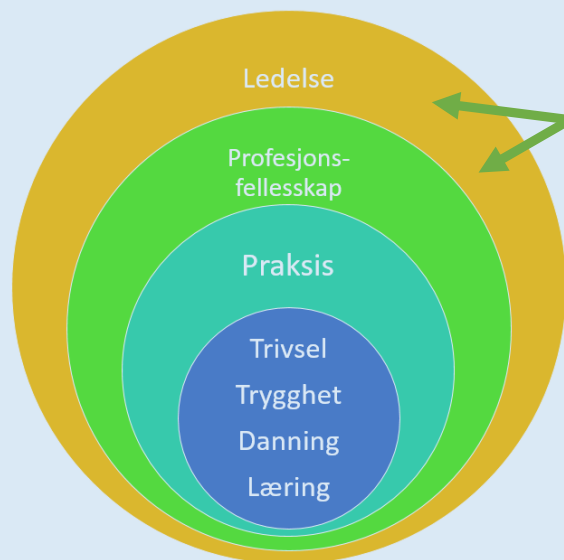
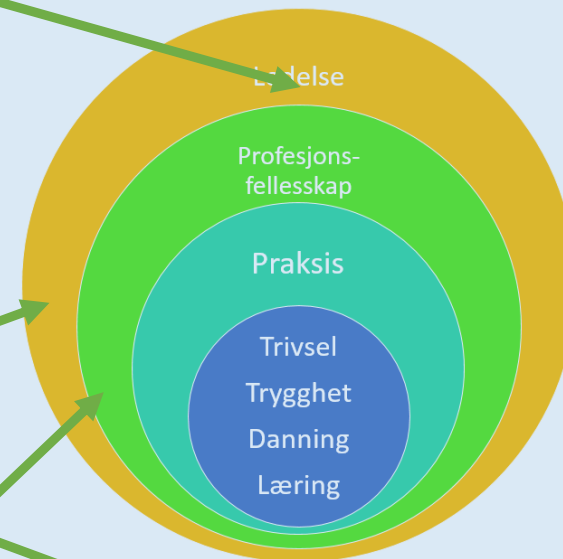
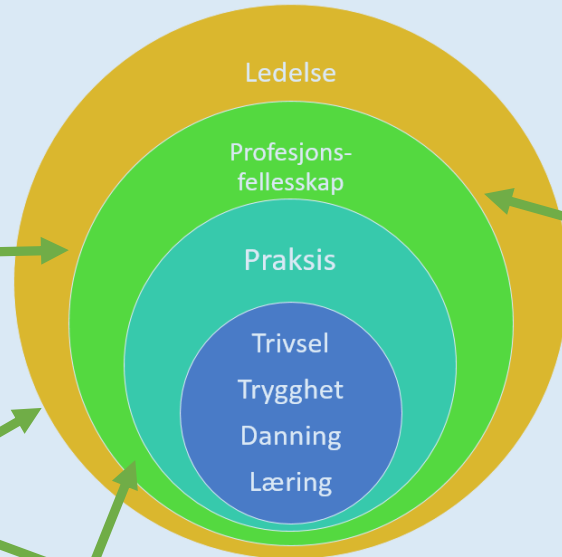
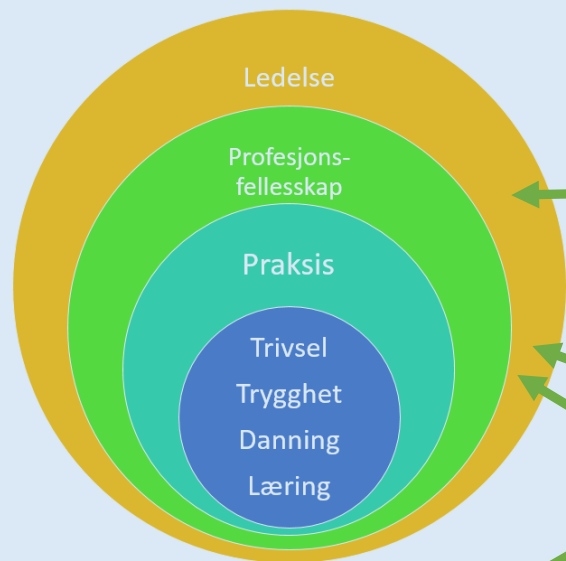

Ledelseskvalitet

- Det profesjonelle samarbeidet ved skolene forutsetter god ledelse. God ledelse prioriterer utvikling av samarbeid og relasjoner for å bygge tillit i organisasjonen.
- Skoleledelsen skal lede det pedagogiske og faglige samarbeidet mellom lærerne og bidra til å utvikle et stabilt og positivt miljø der alle har lyst til å yte sitt beste.
- Det er skoleledelsens oppgave å lede slik at alle får brukt sine sterke sider, opplever mestring og utvikler seg.

(OD 3.5)

Eier

Ledelse

Ledelse

Ledelse

Ledelse

Ledelse

Ledelse

Ledelse

Profesjons-felleskap

Profesjons-felleskap

Profesjons-felleskap

Profesjons-felleskap

Profesjons-felleskap

Profesjons-felleskap

Profesjons-felleskap

Praksis

Praksis

Praksis

Praksis

Praksis

Praksis

Praksis

Trivsel

Trivsel

Trivsel

Trivsel

Trivsel

Trivsel

Trivsel

Trygghet

Trygghet

Trygghet

Trygghet

Trygghet

Trygghet

Trygghet

Danning

Danning

Danning

Danning

Danning

Danning

Danning

Læring

Læring

Læring

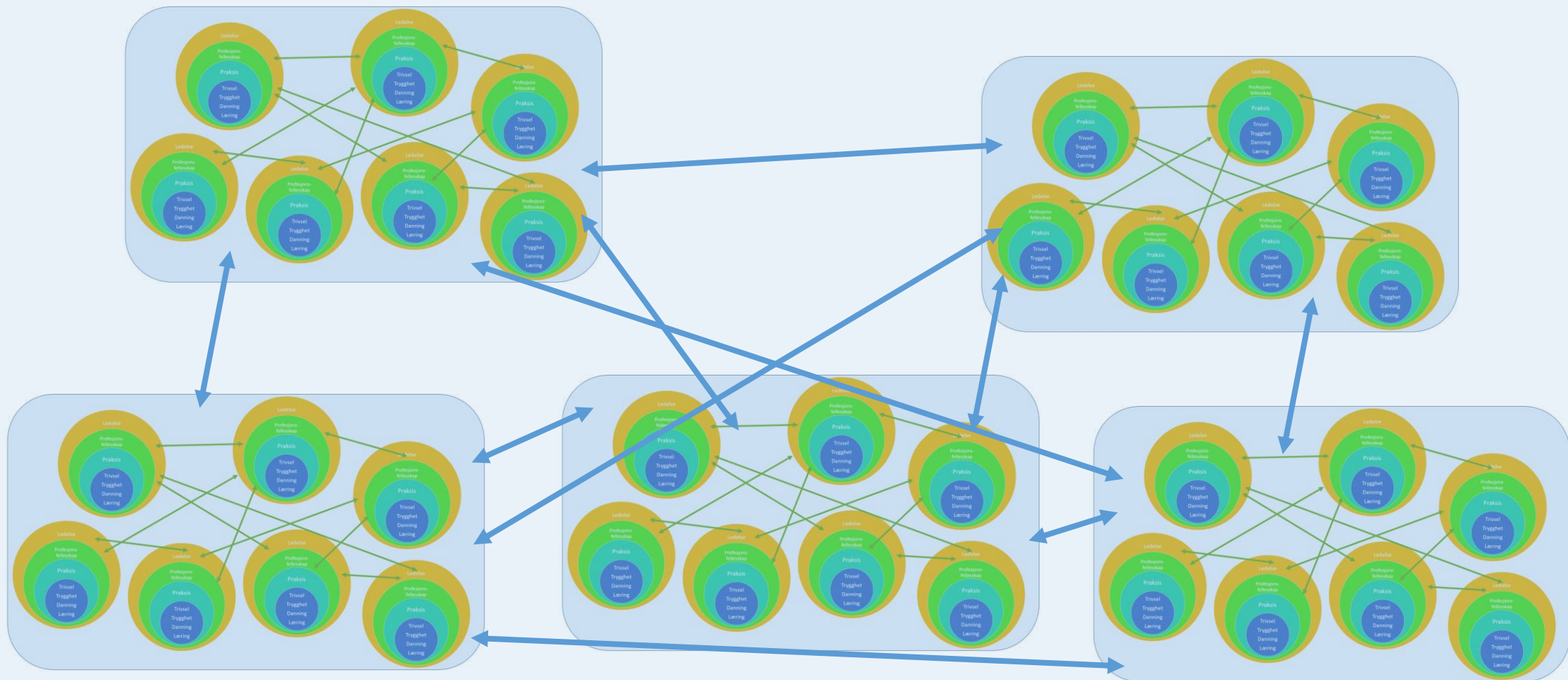
Læring

Læring

Læring

Læring

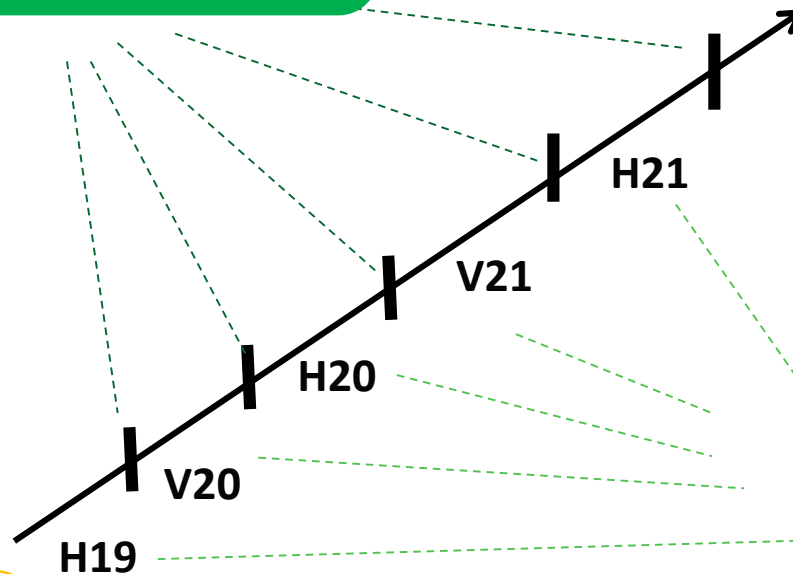
Regionalt samarbeid

Lærere og ledere tolker,
forstår og bruker
læreplanverket på en
måte som er optimal for
elevenes opplæring

Hvordan finner vi ut
at vi er på rett vei?

Ønsket situasjon 2022

Tiltak – hva gjør vi?

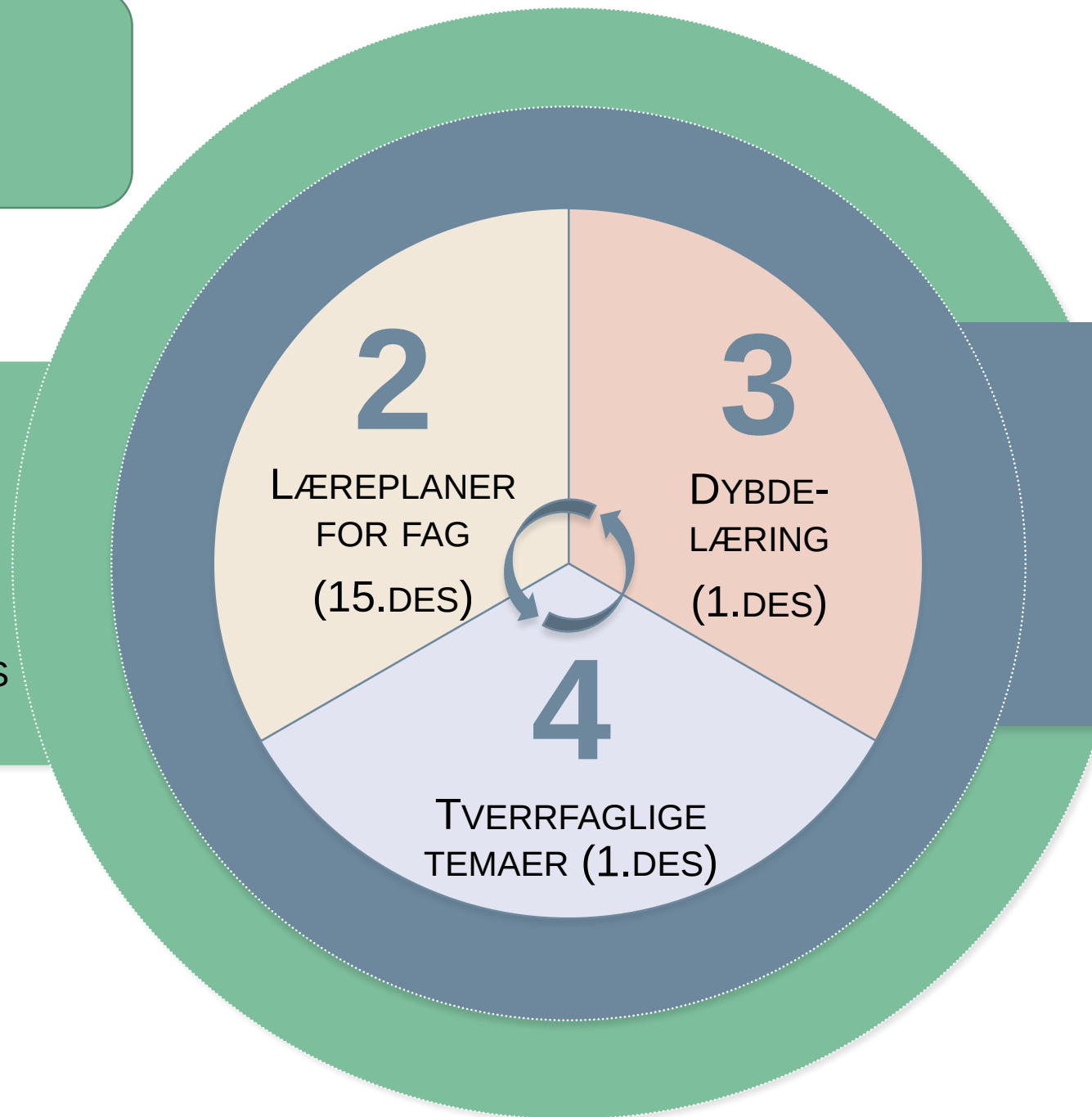
Situasjonen i dag

NOU 2014:7, kap 3 – elever byttet ut med profesjonsfellesskapet

1. profesjonsfellesskapet er orientert mot mål og progresjon i utviklingen
2. undervisningen er tilpasset profesjonsfellesskapets ulike forkunnskaper og erfaringer
3. profesjonsfellesskapet får utfordringer som gjør at de strekker seg
4. profesjonsfellesskapet deltar aktivt i og forstår læringsprosesser
5. profesjonsfellesskapet deltar i kommunikasjon og samarbeid
6. læringsmiljøet tar hensyn til profesjonsfellesskapets relasjoner, motivasjon og følelser
7. profesjonsfellesskapet får utvikle dybdeforståelse og får hjelp til å forstå sammenhenger

Modul 0
Introduksjon
Åpner 1. oktober

1
OVERORDNET DEL
VERDILØFTET I PRAKSIS
ÅPNER 1. NOV

5
PROFESJONS-
FELLESKAPET
(1.MARS)